

Dr. Hahn Dezső: A nemi betegségek kötelező gyógykezeléséről.*

Magyarország lakosságának nem jelentéktelen része, békében is néhány millió ember fertőző nemi betegségben szenved. Ezek a betegségek a háború folyamán lényegesen terjednek. Nemcsak nagy munkaképesség-vesztés okozói, avagy embertömegek testi és lelki megrokkánását és korai pusztulását okozzák, hanem nagy mértékben csökkentik az ország népének természetes szaporodását is, mert az elvetéléseknek, a házasságok meddőségének, a halva születéseknek túlnyomó többségét a fertőző nemi betegségek okozzák. Satnya és beteg nemzedék nemzését is okozzák és ezzel rontják a fajt. A háború vérvesztés után tehát égető probléma a betegségek csökkentése.

Ha a nemi betegségek ellen föl vesszük a küzdelmet, előítéletekre nem lehetünk tekintettel, az új és átfogó rendszabályoktól való ösztönös idegenkedés nem szabad hogy befolyásoljon bennünket. Elméletben tehát minden fertőző nemi betegnek kötelező bejelentése, ha kell kényszerkezelése ellen nem lehet kifogás. A gyakorlatban orvostudományi szociális és gazdasági okokból ez a rendszabály még sem keresztülvihető.

* A nemzetvédő szövetség szakértekezetén tartott előadás nyomán.

Ennek orvostudományi és szociális okai vannak. Orvosi tudásunk mai állása mellett nem ismerhető fel minden esetben fertőző-e még a beteg, vagy nem és hónapok, sőt évek múlhatnak el, míg becsületes gyógykezelés mellett is biztosan megszűnik a fertőzőképesség. Munkaképes nagy embertömegeknek hosszú időre való izolálása nem lehetséges. Az erkölcsi és gazdasági kár, amely ma még fenyegeti az egyént, abban az esetben ha nemi betegsége kitudódik, súlyos szerencsétlenséggé teheti sok esetben a kötelező bejelentése következményeit. Anélkül, hogy a nagy asszanálási tervnek a fenti okokból nagy gyakorlati eredménye lenne, fokozná az emberiség sexualis nyomorúságát. Végeredményben az egész társadalom rendőri reglementációját jelentené ez a rendszer, olyan mint amilyen ma a prostituáltak, ugyanolyan kevés haszonnal. Nem zelóta szigor, hanem fölvilágosítás és szeretet, nem büntetés, hanem gyógykezelés lesz a legbiztosabb tényező a fertőző nemi betegségek elleni küzdelemben.

I. Ezért nem nyilvántartó hivatalok, hanem gondozó hivatalok létesítésében kell keresni a küzdelem legfontosabb tényezőjét. A gondozónak hatósági jellege is legyen és természetes gócpontja legyen kisebb helyen minden szociál-higiénikus törekvésnek.

Kisebb városokban a tuberkulózis, az alkoholizmus, a csecsemőhalandóság és a nemi betegségek elleni küzdelem irányítója legyen, nagyobb városokban a gondozó megfelelő szakosztályokra oszlatják szét. A gondozó tartsa nyilván a körletébe utalt összes nyilvános ingyenes rendeléseket, ahol minden jelentkező beteg fertőző nemi baját ingyen gyógykezelik, a vagyontalan beteget ingyen gyógyszerrel látják el. A gondozó helyezi el a körletébe utalt kórházak ágyaira azokat a fertőző nemi betegeket, akiknek kórházi kezelése vagy elkülönítése feltétlenül szükséges. A gondozó tartja nyilván a hozzá utalt, vagy a hozzá bejelentett, vagy önként jelentkezett nemi betegeket. Utasíthatja őket, hogy gyógykezelésüket igazolják, hanyag, renitens és másokat veszélyeztető betegeket maga elé idézheti, ha kell kényszer útján a rendőrhatalóság igénybevételével kórházban elhelyezteti. A gondozó hivatal szervezi a fölvilágosító és oktató munkát is egységes elvek alapján. A gondozó hivatal szervezete olyan legyen, mint amilyent a nem rég megjelent kormányrendelet a hadi rokkantak, özvegyek és árvák gondozására hivatott hadi gondozó hivatalokra nézve megállapít. Az egészségügyi hatóság, a hatósági orvos, társadalmi tényezők, rokonirányú egyesületek, elsősorban a nemzetvédő szövetség is képviselve legyenek benne. Fontos szerep kell hogy jusson a munkásbiztosító pénztáraknak, melyeknek már meg van az országos szervezetük és amelyekre az egész ipari és kereskedelmi proletariátus egész-

ségügyi ellátását bízta az 1907. évi XIX. törvénycikk. Ezek csendes munkában, észrevétlenül már nagyon sokat valósítottak meg abból, a mit más társadalmi rétegekre vonatkozólag még utópia.

II. A gondozók által irányított és ellenőrzött intenzív gyógyítás és tanítás mellett, csak mint segítő tényezők, illetve mint kiegészítő rendelkezések kell hogy szerepeljenek a következők!

A törvényhozás rendelje el a következőket:

1. Aki fertőző nemi bajban szenved, tekintet nélkül arra, hogy képes-e a gyógyításnak költségeit viselni, vagy nem, közköltségen való kezeltetésre jogosult. Viszont köteles ilyen kezeltetésnek magát alávetni, ha nem tudja igazolni, hogy megfelelő magánorvosi kezelés alatt áll.

2. A kezelőorvosnak joga van, az olyan fertőző nemi bajban szenvedő beteget, akinél nagy a veszély, hogy bajával mást fertőz, vagy olyan beteget, aki gyógyulása előtt a kezelésből kimaradt és figyelmeztetés dacára sem igazolja orvosi bizonyítvánnyal, hogy más orvos ezt a baját gyógykezelik, a hatóságnak bejelenteni.

3. Ha a beteg körülményei olyanok, hogy a betegség átvitele másokra biztosan csak a beteg elkülönítése által akadályozható meg, a hatóság által gyógyításra kórházban helyezendő el. Kórházban helyezhető el az olyan beteg is, aki nem követi azokat az utasításokat, amelyek mások fertőzésének megakadályozását célozzák. A hatóság az ilyen betegeket egyszeri, vagy időszakos rendszeres vizsgálatra ható-

sági orvoshoz, vagy a hatóság által kijelölt orvoshoz utalhatja.

4. Akinek nemi betegségét kórházban kezelik, a kórházat el nem hagyhatja, míg kezelőorvosa azt meg nem engedi.

5. A kormány elrendelheti, hogy minden orvos, az egész ország területén, vagy egyes kijelölt területeken az egész lakosságból, vagy egyes foglalkozási csoportokból származó, minden fertőző nemi betegségben szenvedő betegét a rendeletileg megállapított időtartam alatt közvetlenül a legfelső egészségügyi hatóságnak a beteg nevének és pontos lakcímének megnevezése nélkül, de nemének, betegségének, családi állapotának, korának, foglalkozásának és tartózkodási helyének megjelölésével bejelentse.